

HMS - DATABLAD

SAFEGRIP XD/HD komp. B

Revisjonsdato: 18.05.2006

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Handelsnavn	SAFEGRIP XD/HD komp. B
Revisjonsdato	18.05.2006
Produsent, importør	FJERBY A/S Nedre Rælingsvei 429 2008 Fjerdingby Telefon: 64 80 26 50 Fax: 64 80 26 55
Internett	http://www.fjerby.no
Deklarasjons-nr	42509
Produkttype/Anvendelse	3-komponent polyuretan gulvbelegg. 5 - 25 kg. kombinasjonspakning.
Utarbeidet av	Akre-Aas Miljøkjemi AS - Tlf. 72 41 10 01

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Ingrediens	EC-nr.	CAS-nr.	Vekt-%	Klass.	R-setninger
Difenylmetan-4,4'-diisocyanat	202-966-0	101-68-8	60-100	Xn	20-36/37/38-42/43

Tegnforklaring Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplosiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig. R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16.

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Faresymboler

HELSESKADELIG

Farebeskrivelse Farlig ved innånding. Irriterer øynene, luftveiene og huden. Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Annen informasjon Tilskadekomne bringes i sikkerhet, holdes varm og i ro. Ved bevisstløshet; sørg for åpne luftveier, løs opp stramme klær og legg pasienten i stabilt sideleie. Ved livløshet; gi kunstig åndedrett eller hjertekompresjon. Gi ikke drikke til pasient med nedsatt bevissthet. Vurder behov for lege. Personer som en gang har vært utsatt for akutt isocyanat-forgiftning kan senere reagere overfølsomt på selv ubetydelig eksponering.

SAFEGRIP XD/HD komp. B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

Innånding	Sørg for frisk luft. Søk lege i tilfelle ubehag eller astmalignende pustevansker, også dersom symptomer skulle opptre flere timer etter eksponering.
Hudkontakt	Søl på huden fjernes straks med såpe og vann. Polyglykolbasert hudrensemiddel eller maisolje kan være mer effektivt enn såpe og vann. Fjern øyeblikkelig tilsølt tøy. Skyll etter med 30% oppløsning av isopropanol. Bruk en fuktighetsbevarende krem. Tilsølte klær må vaskes godt før de igjen kan tas i bruk.
Øyekontakt	Skyll straks øyet forsiktig med rikelig mengde vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser. Hold øynene åpne. Fortsett å skylle mens lege kontaktes, eventuelt under transport til legevakt.
Svelging	Rens munnhulen og drikk et glass melk eller vann. Gi gjerne aktivt kull, om tilgjengelig. Brekninger skal ikke fremkalles. Om spontane brekninger skulle inntreffe, hold hodet lavt for å unngå aspirasjon til lungene. Søk straks lege.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Passende slukningsmidler	Karbondioksyd, pulver av BC-type, alkoholbestandig skum, vanntåke.
Uegnede slukningsmidler	Vann i hel stråle.
Brann og eksplosjonsfarer	Produktet er brennbart, men ikke lett antennelig. I tilfelle brann utvikles irriterende røyk med innhold av potensielt farlige nedbrytningsprodukter. Tette beholdere kan eksplodere ved sterk oppvarming.
Personlig verneutstyr	Ved røykutvikling, bruk åndedrettsvern med frisklufttilførsel eller røykdykkerutstyr.
Annen informasjon	Eksponerte beholdere kjøles med vann eller fjernes, om dette kan gjøres uten fare. Vanntåke kan brukes for å kjøle utsatte beholdere og til å spre damper. Ved kontakt med vann vil produktet reagere med utvikling av karbondioksyd.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Motorer stoppes og mulige tennkilder fjernes. Sørg for god ventilasjon / utlufting. Unngå innånding av damp og kontakt med hud og øyne. Bruk personlig verneutstyr, se punkt 8. Hold folk og dyr vekk fra det forurensede området og sørg for varsling av personer som kan berøres.
Sikkerhetstiltak for å beskytte miljø	Dem opp for spredning. Må ikke slippes i kloakkavløp eller i naturlige omgivelser. Ved utslipp til vann vil produktet reagere med utvikling av karbondioksyd. Kan være giftig for vannlevende organismer. Større utslipp til vann eller jord skal meldes til Brannvesenet.
Egnede metoder for skadebegrensning og opprenskning	Søl fjernes med absorberende eller mekaniske hjelpemidler og samles i egnet avfallsbeholder på et sikkert sted, slik at ingen ved uhell kan komme i kontakt med stoffet. Det forurensede området rengjøres med en dekontamineringsvæske bestående av ca. 20% isopropanol, 5% konsentrert salmiakk og 75% vann. Oppsamlet materiale kan uskadeliggjøres med samme dekontamineringsvæske eller ved tilsetning av vann i 24 timer i åpne beholdere på et avsperrt og ventilert sted. Avfall disponeres som beskrevet i punkt 13.

SAFEGRIP XD/HD komp. B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

Spesielle egenskaper og farer	Personer som skal arbeide med isocyanat, eller med vask og renhold, skal være orientert om helsefare og vernetiltak, og skal på forhånd være undersøkt av lege.
Håndteringsveiledning	Beholder må åpnes forsiktig p.g.a. mulig overtrykk. Produktet må bare brukes på godt ventilerte steder. Unngå innånding og enhver hudkontakt med stoffet. Bruk ikke kontaktlinser. Gå ikke med tilsølte klær. Unngå ild og varme gjenstander. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i nærheten av arbeidsstedet.
Lagringsanvisning	Lagres i tett lukket originalemballasje i tørt, temperert og ventilert rom. Anbefalt lagringstemperatur fra +5 til 25 °C. Beskyttes mot frost, varme og direkte sollys. Oppbevares utilgjengelig for barn.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Ingrediens	CAS-nr.	Normtype	Adm. Norm	Anm.
Difenylmetan-4,4'-diisocyanat	101-68-8		0.05mg/m3, 0,005ppm	A
Administrativ norm anmerkning	Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2003. Anm. A: Stoffer som skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveiene eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt har anmerkningen A.			
Forebyggende tiltak	Gode hygieniske rutiner er meget viktig ved kontakt med uherdet polyuretan. Sørg for god allmenventilasjon. Mekanisk ventilasjon eller punktavsug kan behøves. Eksponert hud vaskes regelmessig med vann og såpe etter hvert skift, ved pauser og toalettbesøk. Gå ikke med tilsølte klær. Personer med kronisk bronkitt eller allergisk lungesykdom må ikke eksponeres for isocyanater. Dekontamineringsvæske for isocyanat skal være lett tilgjengelig. Alt personlig verneutstyr skal være CE-merket.			
Åndedrettsvern	Ved fare for innånding brukes tett maske med filter A2-P2. Ved dårlig ventilasjon, sprøyting eller lengre tids arbeider må det brukes luftforsynt åndedrettsvern.			
Øyevern	Bruk briller / ansiktsmaske i samsvar med Standard EN 166 ved arbeid som kan medføre fare for sprut. Øyedusj bør være tilgjengelig.			
Arbeidshansker	Bruk kjemikalieresistente hansker CE kategori 2 i henhold til NS-EN 374. Vernehansker av PVC, syntetisk gummi eller Viton (fluorgummi). Bruk hansker med lange mansjetter. Benytt hansker med tilstrekkelig lang beskyttelsestid og skift hansker ved behov.			
Verneklær	Ved risiko for hudkontakt eller sprut skal egnede verneklær benyttes, som kjeledress med lange ermer og ben, gummistøvler, gummiforkle m.m. Gå ikke med klær som er gjennomtrukket av produktet. Tilsølte klær tas av og vaskes før ny bruk. Etter hudkontakt, vask med såpe og lunkent vann.			
Annen informasjon	Forskrift om vern mot eksponering for kjemikalier på arbeidsplassen (Kjemikalieforskriften) av 8. mars 2001, Arbeidstilsynets bestillingsnr. 566. Forskrift om bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen - AT best.nr. 524. Orientering om fremstilling og bruk av polyuretanprodukter, best.nr. 536 fra Direktoratet for Arbeidstilsynet.			

HMS - DATABLAD

SAFEGRIP XD/HD komp. B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form	Væske
Farge	Brun
Lukt	Karakteristisk lukt
Oppløselig i	aromatiske hydrokarboner
Kokepunkt	>300 °C
Smelte/frysepunkt	<10 °C
Tetthet	1,2 g/cm ³
pH (kons.)	-
Løselighet i vann	Uløselig
Damptrykk	<0,0001 mmHg (20°C)
Viskositet	50 - 1600 mPa.s (20°C)
Metningskons.	0,9 mg/m ³ luft
Dekomponerings temp.	>260 °C
Damptetthet (luft=1)	> 1
Vannreaktivitet	Ja
Flammepunkt:	>200 °C

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Produktet er stabilt ved tørr oppbevaring.
Reagerer med	Isocyanater herder med vann og alkoholer under dannelse av fast polyuretan. Kan reagere kraftig med aminer, syrer og baser. Reagerer med vann under dannelse av karbondioksyd-gass og med fare for trykkøkning i lukket emballasje.
Farlige spaltningsprodukter	I tilfelle brann kan det dannes giftig røyk med innhold av cyanider, monomer isocyanat, nitrogenoksyder og karbonmonoksyd.

11. HELSEFAREOPPLYSNINGER

Annen informasjon	Både væsken og dampene virker svært irriterende. MDI kan medføre toksiske effekter ved konsentrasjoner under luktegrensen. Symptomene kan ofte utvikles en tid etter eksponering, f. eks. etter avsluttet arbeidsdag og om natten.
--------------------------	--

SAFEGRIP XD/HD komp. B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

Innånding	Innånding av isocyanat kan føre til hoste og astmalignende, pipende åndedrett, åndenød, bronkitt, lungeødem og lungebetennelse. Produktet er lite flyktig ved romtemperatur, men innånding av selv lave konsentrasjoner kan gi irritasjon.
Hudkontakt	Hudkontakt virker irriterende. Fare for sprekkdannelser og kontakteksem. Sensibilisering og allergiske reaksjoner kan ikke utelukkes. Dyreforsøk har vist at isocyanat kan absorberes i huden og indirekte påvirke luftveiene.
Øyekontakt	Sprut i øynene eller høye dampkonsentrasjoner vil virke irriterende og kan føre til skade.
Svelging	Svelging vil irritere slimhinnene i munn, svelg og magesekk med brennende ubehag. Fare for lever- og lungeskader.
Akutte og kroniske skadevirkninger	Langvarig eksponering for isocyanat kan føre til nedsatt toleranse, slik at selv lave konsentrasjoner kan gi astmalignende anfall. Høy eksponering kan føre til varig nedsatt lungefunksjon.
Allergi	Isocyanater er sterkt allergifremkallende ved innånding, og kan gi reaksjoner som astmalignende anfall ved lave konsentrasjoner. Korttidsnorm for diisocyanater er 0,01 ppm. Også sensibiliserende ved hudkontakt.
Mutagene effekter	Ingen kjent mutagen effekt.
Kreft	Svulster er påvist ved dyreforsøk etter lang eksponering for PMDI i relativt høye doser, men de irriterende effekter vil dominere. Kreftrisiko er ikke påvist i forbindelse med mennesker.
Reproduksjons- skade effekter	Ingen kjent reproduksjonsskadelig effekt.
LD50 Oral	LD50 (rotte): >5000 mg/kg
LC50 Innånding	LC50 (rotte): >370 mg/m ³ (4 timer)

12. MILJØOPPLYSNINGER

Mobilitet	Produktet er tyngre enn vann og lite løselig i vann. Adsorberes i jord og ansees ha lav mobilitet.
Nedbrytbarhet	Herdet produkt er meget langsomt biologisk nedbrytbart.
Akkumulering	Bioakkumulering er ikke sannsynlig.
Økotoksisitet	Økotoksiske data er ikke tilgjengelig. Antatt lav økotoksisitet.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Generelt	Restprodukter med ureagert isocyanat leveres som farlig avfall til autorisert mottager. Tomme beholdere må dekontamineres med vann før de kastes. La stå 24 timer i åpen beholder på et sikkert og godt ventilert sted. Vaskeoppløsningen kan etter bruk helles i kloakken, skyll etter med rent vann. Fast herdet produkt kan leveres som restavfall. Avfallsbesitteren er ansvarlig for korrekt behandling av restprodukter.
-----------------	--

HMS - DATABLAD

SAFEGRIP XD/HD komp. B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

Avfallsgrupper

Avfallstoff nr. 7121 - Polymeriserende stoff, isocyanater. EAL-kode 08 05 01 (uherdet isocyanat) eller EAL-kode 08 01 12. EAL-koden er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Se forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 1/6-2004.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Annen transport-informasjon

Ikke klassifisert som farlig gods i henhold til internasjonale avtaler; ADR / RID (vei og jernbane), IMDG (sjø) og IATA (luft).

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Faresymboler

HELSESKADELIG

R-setninger

R-20 Farlig ved innånding.
R-36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden.
R-42/43 Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt.

S-setninger

S-23 Unngå innånding av damp.
S-36/37 Bruk egnede verneklær og vernehansker.
S-45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.

Inneholder isocyanater. Se informasjon fra produsenten.

Referanser

Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier, 16. juli 2002, sist revidert 1. juli 2005 i henhold til EU direktiv 2004/73/EF.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR BRUKERENS SIKKERHET OG HELSE

Relevante risiko setninger

Alle relevante Risikosetninger er oppgitt i punkt 15.

Y1-gruppe

-

Informasjonskilder

Informasjon om kjemisk sammensetning fra produsent og råvareleverandører.

HMS Datablad utarbeidet og kvalitetssikret av Akre-Aas Miljøkjemi AS i henhold til forskrift om utarbeidelse og distribusjon av HMS datablad for farlige kjemikalier av 19/12-97, revidert 2002 i henhold til EU direktiver 91/155 EØF, 93/112/EØF og 2001/58/EF.

HMS - DATABLAD

SAFEGRIP XD/HD komp. B

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 18.05.2006

**Leverandørens
anmerkninger**

HMS-databladet er oppdatert og revidert i henhold til nye forskrifter. Ingen endring i klassifisering og merking, men følgende punkter i databladet er revidert: 4, 8, 13, 15, 16.

Erstatter

10.10.2003

Utskriftsdato

18.05.2006

--- HMS-DATABLAD i henhold til direktiv 2001/58/EU ---